Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

KURJER EKONOMICZNY & AKCYJNY

ROK V. Nr. 6. Warszawa, 24 czerwca 1930 r. Cena numeru poj. 70 gr.
wychodzi w dn. 7 każdego miesiąca

W obronie praw

W dniu pierwszym stycznia przyszłego roku moc obowiązująca nowego prawa akcyjnego rozciągnie się na wszystkie spółki akcyjne.

Wysoce starannie, w czteroletnim okresie czasu, przygotowane i przestudjowane nowe prawo akcyjne nie budziło zastrzeżeń, a jedynie uznanie w kraju i zagranicą.

Niespodziewanie odezwała się przygrywka do ataku.

Pewnym jednostkom ze sfer gospodarczych nie dogadza brzmienie art. 115: „jeżeli spółka posiada kapitał zapasowy lub kapitały rezerwowe, cena emisyjna akcji powinna być wyższa ponad cenę nominalną. Nadwyżka powinna być przynajmniej równa części kapitału zapasowego i rezerwowych, jaka przypada podług ostatniego bilansu na każdą dotychczasową akcję".

I twierdzą one, że ponoć zagranica nigdy tego nie zrozumie, dlaczego — nawet w tych wypadkach, gdy kurs akcji wynosi 50 za 100 nom. wart. — ma się płacić za nową akcję 100 plus odpowiednią wartość częściową rezerw, a więc np. plus 50 (t. j. razem 150), a więc w tym wypadku 300% kursu giełdowego. To postanowienie, według ich zdania, w wielu wypadkach uniemożliwia kapitałowi zagranicznemu partycypowanie w polskich spółkach akcyjnych.

I twierdzą dalej, że ponoć zagranica niemoże żadną miarą pogodzić się z tem postanowieniem polskiej ustawy, która ogranicza przywileje akcji założycielskich na okres 25 lat i ogranicza ich wpływy tylko do 5 głosów.

W sprawie uzgodnienia statutu z nowem prawem akcyjnem budzą się w nich wątpliwości, jak interpretować należy art. 170, czy do końca b. r. statut winien być nietylko uzgodniony, lecz i zarejestrowany, czy też tylko uzgodniony.

Dość!...

Wśród śmiechu ogarnia nas oburzenie.

Witamy życzliwy nam i uczciwy kapitał zagraniczny, co przychodzi do nas, by zdobyć godziwy zysk, w pojęciach naszych umiarkowany, w pojęciach zagranicy nawet wysoki.

Korsarzy finansowych nie chcemy mieć wśród siebie.

Artykuł 115 nowego prawa akcyjnego ma jedynie właściwe, w głębokiem naszem przekonaniu, brzmienie. Wprawdzie ogranicza on wprowadzanie w czyn złotodajnych pomysłów pewnych jednostek, lecz wypełnia swój cel, chroniąc małych akcjonarjuszów przed ograbianiem ich z własności.

Nie wiedzieliśmy, że zagranicą istnieją finansiści, którzy nigdy nie zrozumią, jakie czynniki wywierają wpływ na poziom kursów giełdowych.

Gdyby finansiści ci zainteresowali się tem, co się dzieje na Wall-Street, w kraju tak zasobnym, jak U. S. A, możeby kiedyś coś zrozumieli.

Jeżeli zechcą przekonać się o sile wpływu jednego z czynników, niech wydadzą zlecenie nabycia na giełdzie ilości akcji, równej zaledwie części nowej emisji.

W sprawie ilości głosów, przysługujących akcjom założycielskim, sądzimy, że nowe prawo akcyjne odznacza się nawet hojnością, zapewne w tym celu, by pobudzić inicjatywę przedsiębiorczych jednostek.

Jednostka dysponująca np. 510.000 zł. założyć może spółkę akcyjną o kap. akc. w wysokości 2.500.000 zł., być wszechwładnym jej panem, posiadać pierwszeństwo w wypłacie dywidendy, otrzymywać jej tytułem więcej, niż inni akcjonarjusze, no i tantjemy dla siebie i najbliższych.

W sprawie uzgodnienia statutu z nowem prawem akcyjnem nadmienimy, iż w okresie dwuletnim można było uzgodnić i dwadzieścia statutów.

Artykuł 170 zastrzega, że „do spółek akcyjnych, zarejestrowanych, oraz zgłoszonych przed wejściem w życie niniejszego prawa, stosować się ono będzie dopiero z chwilą zarejestrowania statutu, uzgodnionego z przepisami tego prawa. Uzgodnienie nastąpić powinno przed upływem dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego prawa".

W słowach „z chwilą zarejestrowania statutu", biorąc pod uwagę, że z dniem 1 stycznia 1931 r. moc obowiązująca nowego prawa rozciągać się będzie na wszystkie spółki akcyjne, mamy wyjaśnienie, że statut winien być przed tym dniem zarejestrowany.

Jeśli mowa o nowelizacji nowego prawa akcyjnego, to podkreślić musimy, że z wnioskiem takim wystąpią akcjonarjusze drobni, gdy powstanie związek akcjonarjuszów, celem energicznej i skutecznej obrony ich praw.

Na niwie towarzystw akcyjnych dość jeszcze bujnego chwastu.

Gdy nowe prawo akcyjne zawładnie, z głosem drobnych akcjonarjuszów, wszechwładni dziś panowie będą musieli się liczyć.

Nadchodzą dni z uśmiechem zwycięstwa...

Ted.

NADMIERNE ŚWIADCZENIA PODATKOWE

Wśród zamierzeń wysoce uzasadnionych, nadal jednak nieurzeczywistnionych, zawieruszyło się zamierzenie złagodzenia opodatkowania zysków.

Wymaga się wiele od poszczególnych gałęzi przemysłu, udziału w dochodowo ujemnym wywozie wytwórczości, dla wzmożenia aktywności bilansu handlu z zagranicą, dania pracy licznym rzeszom robotniczym, a wzamian nie urzeczywistnia się uzasadnionych zamierzeń złagodzenia nadmiernego brzemienia podatków, podcinającego nietylko dochodowość, lecz i byt złotodajnych dla Skarbu placówek gospodarczych.

Na łamach n/pisma z dnia 30 kwietnia ub. r. wystąpiliśmy z wnioskiem, by złagodzono opodatkowanie zysków, uzależniając wysokość opodatkowania czystego zysku tow. akc. od stosunku jego do kapitału akcyjnego.

Towarzystwa akcyjne stanowią najwydatniejsze źródło wpływów skarbowych.

Nim jeszcze spółka akcyjna rozwinie swą działalność, opłata na rzecz skarbu wynosi 2% kapitału akcyjnego.

W okresie swej działalności dźwiga tow. akc. nadmierne brzemię licznych świadczeń podatkowych, które wieńczy 25% podatek od zysków.

Na walnych zebraniach akcjonarjuszów poszczególnych tow. akcyjnych coraz częściej podkreśla się, zwłaszcza ze strony drobnych akcjonarjuszów, zbyt wielką wysokość podatku od czystego zysku na rzecz uprzywilejowanego akcjonarjusza — władz skarbowych — niezaangażowanych finansowo w działalności placówki.

Akcjonarjusze, których jedynem mieniem jest niejednokrotnie wiązanka akcji, nic nie otrzymują w okresach niepomyślnych, a w okresach względnie pomyślnych, w trosce o zapewnienie swym towarzystwom niezbędnych kapitałów obrotowych, lub środków na niezbędne inwestycje, zmuszeni są do zrezygnowania z jakichkolwiek odsetek od zaangażowanych kapitałów. Wprawdzie wyznacza się i dywidendy w okresach pomyślnych, są one jednak zasadniczo skromne.

Jednakowa stopa 25% od czystego zysku nie jest właściwą, słuszniejszem byłoby opodatkowanie w zależności od stosunku czystego zysku do kapitału akcyjnego.

Jeśli zysk danej spółki akcyjnej przekracza 50% kapitału akcyjnego, to 25% opodatkowanie czystego zysku nie jest tak nadmierne, jak w wypadkach, gdy zysk ten nie przekracza 10%.

Wydaje się rzeczą słuszną, by czysty zysk spółek akcyjnych, i tak już uginających się pod brzemieniem innych wysokich podatków, zwolniono od podatku, jeśli nie przekracza 10% kapitału akcyjnego, a wyższy stopniowo opodatkowano.

Akcjonarjusze, przyczyniający się swemi oszczędnościami do powstania, utrzymywania i rozwoju placówek gospodarczych, obfitych źródeł dochodów Skarbu, zasługują, by skromnych ich dochodów stosunkowo nadmiernie nie uszczuplano.

W wywiadzie p. min. Czechowicza o uwagach p. Dewey'a, na łamach „Il. Kur. Codz." z dnia 12 maja ub. r. mieliśmy zapowiedź złagodzenia podatku dochodowego, nic jednak nie zapowiada urzeczywistnienia tego zamierzenia w najbliższej przyszłości.

Nie słychać również nic o zmianie podatku majątkowego, który tak silnie podciął kapitały obrotowe, a nadal jeszcze zalega w stanie biernym bilansów, wywierając niekorzystny wpływ na rokowania pożyczkowe.

A byłby już czas... T

W SPRAWIE USTAWY KARTELOWEJ

W dyskusjach nad zagadnieniem kartelowem wyłonił się projekt ustawy kartelowej, oparty na słusznej zasadzie ostrożnej ingerencji władzy państwowej w dziedzinie działalności karteli.

Wprowadza on rejestrację karteli, poddaje przepisom ustawy wszelkie umowy, uchwały i postanowienia reperezentantów tych samych, lub pokrewnych działów górnictwa, przemysłu i handlu, zmierzające, drogą wzajemnych zobowiązań i kontroli do ograniczenia wytwórczości, regulowania cen i zbytu, przestrzegania określonych warunków sprzedaży i zakupów, ustanawia Komisarza kartelowego i Sąd kartelowy, dla rozstrzygania spraw z ustawy wynikających, upoważnia Komisarza kartelowego do wydawania poleceń, przedstawienia uchwał i postanowień kartelu, dokumentów, ksiąg handlowych i wyjaśnień, do występowania z wnioskiem do Sądu kartelowego o orzeczenie rozwiązania umowy lub o unieważnienie uchwały lub postanowienia, o uznanie, że uczestnik umowy może nie wykonać uchwały lub postanowienia, wypowiedzieć umowę lub wystąpić ze związku, a to wrazie gdyby umowy, ze względu na swe następstwa, mogły zagrażać dobru publicznemu, a mianowicie: a) gdyby wytwórczość lub zbyt towarów, względnie swobodę wymiaru dóbr ograniczono w sposób gospodarczo nieusprawiedliwiony, b) gdyby podwyższono ceny lub utrzymano je na gospodarczo nieuzasadnionym poziomie, c) gdyby w stosunku do innych związków lub poszczególnych przedsiębiorców, w sposób krzywdzący ich, realizowano gospodarcze interesy uczestników, nadużywając przewagi gospodarczej.

W projekcie tym uderza zbyt łagodna ocena działalności pewnych karteli, brak określenia następstw niezastosowania się do orzeczeń Sądu kartelowego, następstw bardzo surowych, by powstrzymywały niezdrowe zakusy.

W upoważnieniu Komisarza kartelowego do występowania z wnioskiem do Sądu kartelowego, zmiana słowa „może" na „winien" zapewni pewną swobodę w działaniu, a stanowisku jego inny nada charakter.

Wniesienie ustawy pod obrady, w czasie najbliższym, w bezstronnej ocenie wybryków pewnych karteli, przyniesie życiu gospodarczemu jedynie korzyści.

W PRZEMYŚLE CEMENTOWNICZYM

Witaliśmy z uznaniem zawarcie pokoju w przemyśle cementowniczym, po zaciętej walce w r. 1926, która, przy żywym udziale S. A. „Firley", przyniosła przemysłowi cementowniczemu straty w wysokości około dwudziestu miljonów zł.

Witaliśmy z uznaniem wytyczne działania kartelu, w oczekiwaniu, że działalność jego nietylko uzdrowi przemysł cementowniczy, zapewni mu właściwy poziom wytwórczości, gospodarczo uzasadnioną dochodowość, lecz i uprzystępni, polityką cen, nabywanie cementu.

W krótkim okresie działalności kartelu poważnym błędem okazało się przyznanie poszczególnym cementowniom kontyngentu procentowego, w zależności od zdolności wytwórczej.

Inwestycje S. A. „Firley" w „Górce", zmierzające do powiększenia zdolności wytwórczej tej cementowni i zapewnienia sobie wyższego kontyngentu, dały hasło do intensywnej rozbudowy innych cementowni.

W dwuletnim okresie czasu wydał przemysł cementowniczy na inwestycje około sześćdziesiąt miljonów zł„ rzecz oczywista z pożyczek.

Gdyby jedynie przedłużono czas pracy na jedenaście miesięcy w roku, wystarczyłoby cementu na potrzeby kraju.

Tymczasem, po przeprowadzeniu inwestycji, zmierzających do zwiększenia wytwórczości, zdolność wytwórcza wszystkich cementowni w dwójnasób przewyższyła najwyższy poziom zbytu.

Gdy zbyt cementu dość znacznie zmniejszył się, znalazły się cementownie w niezwykłej sytuacji.

W czasie styczniowych obrad we Lwowie uchwalono unieruchomić szereg mniejszych cementowni i wypłacać im pewną rekompensatę.

Koszty własne wytwórczości wzrosły silnie pod wpływem znacznych odsetek inwestycyjnych, stosunkowo słabego wykorzystania zdolności wytwórczej i udziału w rekompensatach, dla unieruchomionych cementowni.

Nadzieje, że przemysł cementowniczy przyczyni się do ożywienia ruchu budowlanego, obniżając, po nabraniu sił, cenę cementu i ułatwi finansowo jego nabywanie, zawiodły.

Wśród uchwał we Lwowie, zasługuje na uwagę przygotowanie kampanji przeciw powstającej cementowni „Saturn", gdyby do kartelu przystąpić nie chciała.

W maju b. r. uruchomiono cementownię „Saturn", o zdolności wytwórczej tymczasowo około 150.000 t rocznie. Przystąpienie „Saturna" do kartelu, co jest dowodem roztropności jego władz, zapobiegło wojnie gospodarczej kartelu z outsiderem.

Wielkie w słowach plany akcji budowlanej nie budzą wiary w urzeczywistnienie ich w najbliższej przyszłości.

SLAVICA

Wysoce pomyślny rozwój „Skody"

Pod dobrą gwiazdą, przy dzielnych jednostkach u steru, rozrasta się i wysoce pomyślnie rozwija „Skoda" w Pilznie.

W okresie 1929, choć rok ten minął na całym świecie pod znakiem słabnącej konjunktury, wytwórczość S. A. „Skoda" dosięgła rekordowej wysokości.

Wzrost obrotów, w porównaniu z rokiem poprzednim o 40%, posiada podstawy trwałe, odpowiada bowiem zwiększeniu się obrotów w porównaniu z r. 1927 o 89%, a z r. 1926 o 123%.

Na wzrost obrotów a równomiernie z niemi zysków, wpłynęły głównie dwa czynniki: rozbudowa zakładów, którą w głównych zarysach ukończono w r. ub. tak, że mogą one i przy b. znacznem przeniesieniu zamówień na rok nowy, wykonywać napływające zamówienia w zwiększonej mierze i w krótkich terminach, oraz rozbudowa organizacji sprzedażnej, nad czem pracowano od szeregu lat, tak, że dziś są w stosunkach z całym światem.

Wyniki osiągnięte udowodniły słuszność przyjętej zasady, że rozbudowa nowoczesnych zakładów, urządzeniem swem umożliwiająca pracę według najnowszych metod, jest warunkiem pomyślnego współzawodnictwa na rynkach międzynarodowych.

We wzroście obrotów uczestniczyły prawie wszystkie działy, a zwłaszcza nowe, wybudowane w ostatnich latach.

Wśród nowych działów wyróżnił się dział samochodów, który, wobec specjalnego charakteru wytwórczości i sprzedaży, usamodzielniono jako „Tow. akc. przemysłu samochodowego", z wytwórniami w Pilźnie i Mlad. Boleslavi i organizacją zbytu w większych miastach w kraju i w szeregu państw zagranicą.

Pomyślnie rozwijały się towarzystwa, należące do koncernu, a wśród nich w pierwszym rzędzie Polskie Zakł. Skody.

Wyniki finansowe odpowiadają w pełni rozwojowi wytwórczości. Czysty zysk wyniósł 67 miljonów Kcz. Wyznaczono zeń 28.125% dywidendę.

Wysoki kurs akcji „Skody" uzasadniają niezwykle zasobne rezerwy i zaufanie do władz T-wa.

Živnostenska Banka w Pradze

W ośrodku siedemdziesięciu towarzystw akcyjnych, wchodzących w skład jej dominujących, lub poważnych wpływów, rozwija Živnostenska Banka ożywioną swą działalność, biorąc żywy udział w rozwoju szeregu gałęzi przemysłu czeskiego.

W działalności tej wspiera Ž. B., niezależnie od kapitałów własnych, sięgających 691 milj. Kcz., niezwykle wysoka suma wkładów, około 1.972 milj. Kcz.

Wyniki finansowe działalności, choć rozpiętość między płaconemi odsetkami, a pobieranemi jest względnie mała, stale są pomyślne.

Tytułem dywidendy za rok ubiegły wyznaczono 12 Kcz od stu nom. wart.

Handel zagraniczny Jugosławji

W pierwszych trzech miesiącach roku bieżącego wywieziono do Jugosławji 298.360 ton, wartości 1.740 milj. din.

W prównaniu z analogicznym okresem czasu w r. ub. wzrósł przywóz o 9.42% w ilości ton, a o 5.53% w wartości.

Wśród przedmiotów wwozu pierwsze miejsce zajęły tkaniny bawełniane (3.025 t., wart. 194.3 milj. din.), a następne: przędza bawełniana (7.709 t, wart. 148,7 milj. din.), tkaniny wełniane (623 t, wart. 106.4 milj. din.), maszyny, narzędzia i aparaty (5.650 t, wart. 92.4 milj. din.), i różne art. z żelaza (7.572 t, wart. 77.5 milj. din.).

Najwięcej przywieziono z Czechosłowacji — 17.45%, a dalej: z Austrji — 16.78%, Niemiec — 15.12% i Italji 12.28%.

W tymże okresie wywieziono z Jugosławji 1.175.285 t towarów, wartości 1.696 milj. dinarów.

Wywóz wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem czasu r. ub., o 33.19% w ilości ton i 29.44% w wartości.

Wśród przedmiotów wywozu pierwsze miejsce zajęło drzewo budulcowe (325.854 t, wart. 333.8 milj. din.), a następnie: kukurydza (142.070 t, wart. 164.2 milj. din.), jaja (8.129 t, wart. 145.2 milj. din.), miedź surowa (6.338 t, wart. 136.7 milj. din.) i pszenica 60.528 t, wart. 123.8 milj. din.).

Najwięcej wywieziono do Italji — 27.62%, a dalej do Austrji — 17.89%, Niemiec — 10.79%.

W handlu zagranicznym Jugosławji, w tym okresie czasu, Polska brała nieznaczny udział (AEF).

Targi w Lublanie

W dziesiątych z rzędu Targach w Lublanie wzięło udział 264 wystawców z zagranicy, reprezentujących 14 krajów.

Wśród wystawców najliczniejsi byli Niemcy, Austrjacy i Czechosłowacy. Był nawet wystawca z Chile.

Przedstawiciela jednej choćby gałęzi przemysłu Polski nie było... naturalnie! (AEF).

W DRODZE DO DOBROBYTU

W wymianie zdań, jak stawić czoła rosnącym trudnościom zbytu, zabrał głos, na łamach znanego waszyngtońskiego tygodnika „The Saturday Evening Post" Henryk Ford, „old man" z Detroit.

Wywody cenne.

Bieg interesów w U. S. A. zawsze był niepomyślny, ilekroć ludzie interesu dali się unosić fali, a pomyślny, ilekroć ujmowali silnie ster swych spraw i posuwali się naprzód, nie bacząc na przeszkody.

Gdy wybiera się najsłabszą linję oporu, a lekceważy podstawowe zasady businessu, niczego dobrego oczekiwać nie można.

Zasady te wskazują, by:

1) wytwarzać stale wzrastającą ilość wyrobów, możliwie najlepszej jakości, wytwarzać ją najlepszym i najekonomiczniejszym sposobem i forsować na rynku,

2) dążyć stale do osiągania wyższej jakości, niższych kosztów i niższych cen.

3) podnosić wynagrodzenia stopniowo, lecz stale, lecz nigdy ich nie obniżać,

4) dostarczać wyrobów konsumentowi sposobem najekonomiczniejszym, tak, by mogły go dosięgnąć dobrodziejstwa niskich kosztów wytwórczości.

Te zasady tworzą łącznie jedno pojęcie „service", która musi być podstawą interesu i przejawiać się w każdej jego akcji.

Niema „service" — „usługi" w prostem wybudowaniu wytwórni i uruchomieniu jej, by wytwarzała coś. Rozpościera się ona na każdy szczegół wzoru, wyrobu, listy płac i ceny sprzedaży. Nic nie jest doskonałe, reprezentuje jedynie najlepsze wysiłki chwili.

Rynek nigdy nie jest nasycony dobrym wyrobem, lecz bardzo szybko bywa nasycony złym produktem bez względu na to, jak dobrym byłby wyrób w chwili rozpoczęcia wytwórczości. Nie będzie dobrym, jeśli stan jego wartości nie ulegać będzie poprawie.

Właściwą ceną sprzedaży jest zawsze najniższa cena, przy której, biorąc wszystko pod uwagę, wytwarzać można.

Obniżenie cen zasadniczo rozwija interes, jeśli nie jest akcją obronną, lecz rozwojową. Nastąpić może nie zawsze w dolarach, lecz w zwiększeniu jakości, gdy daje się więcej za jednostkę pieniężną. Najlepsze obniżenie jest wtedy, gdy obejmuje i cenę, i jakość. Obniżenie cen, przy równoczesnem obniżeniu jakości, nie jest wogóle obniżeniem cen i niszczy zaufanie.

Nie stanowi zdrowej polityki obniżanie cen, jedynie by zwiększyć zbyt, ponieważ uwaga może się przesunąć z wytwarzania na sprzedaż. Zbyt w pierwszym rzędzie jest wynikiem dobrej wytwórczości, a nie nakłaniania publiczności do kupna.

Jeśli cen używa się jako haczyka na kupców, kontrola przesunąć się może na kupca.

Nic niema stałego, posuwa się albo naprzód, albo wstecz.

Gdy oczekiwać będziemy na popyt, będziemy oczekiwać wiecznie. Popyt nie tworzy się, lecz bywa tworzony.

SZWAJCARSKO-POL. BANK KAPITALIZ. S. A.

Akcja kapitalizacyjna, jaką Bank zamierzał rozwinąć, pozostaje nadal, w oczekiwaniu na odpowiedni czas, w zawieszeniu.

Działalność Banku ogranicza się obecnie jedynie do działań kredytowych, krótkoterminowych.

W najbliższym czasie odbędą się wybory uzupełniające do Rady Banku.

W skład Rady wchodzą pp.: Stefan Przanowski, prezes, Karol Ike-Duninowski i Władysław Pfeiffer.

Dyr. Banku jest p. dr. Stanisław Boral.

„ZJEDN. FABR. MASZ., KOTŁÓW I WAGONÓW „L. ZIELENIEWSKI I FITZNER-GAMPER“, S. A

W okresie sprawozdawczym 1929 r. bieg pracy w wytwórniach T-wa nie był równomierny Wytwórnie w Dąbrowie i Krakowie posiadały wystarczającą ilość zamówień, wytwórnie natomiast w Sanoku i we Lwowie odczuwały ich brak.

Wytwórnia wagonów w Sanoku, zależna specjalnie od dostaw rządowych, nie otrzymała niezbędnej ilości zamówień na wagony. Gdyby nie to, że posiadała ona z roku poprzedniego pewną ilość zamówień na wozy tramwajowe, wyłoniłoby się zagadnienie wstrzymania w niej ruchu, zwłaszcza, że ceny, uzyskiwane za wagony, przy nielicznych i małych zamówieniach rządowych, są tak niekorzystne, że niejednokrotnie nie pokrywają kosztów własnych.

Niekorzystne warunki pracy wzrastały pod wpływem niepomyślnego położenia gospodarczego w kraju i pod wpływem okoliczności, że zamówienia większe uzyskać można było, po cenach możliwych, jedynie przy udzieleniu długoterminowych kredytów, o bardzo niskiem ich oprocentowaniu.

W dążeniu do obniżenia kosztów własnych przeprowadzono częściowo zamierzone inwestycje, kosztem 1.700.000 zł.

Wyniki finansowe osiągnięto względnie pomyślne.

Czysty zysk, po odpisach amortyzacyjnych w wysokości 1.990.033 zł., wyniósł 765.980 zł.

Wyznaczono 4% dywidendę.

Widoki na przyszłość najbliższą nie są korzystne, wstrzymanie bowiem wydatków inwestycyjnych powoduje brak zamówień rządowych, samorządowych i prywatnych.

W skład Rady wchodzą pp.: inż. Antoni Lewalski, prezes, Dr. H. Aschkenazy i H. Gliwic, wiceprezesi, Dr. inż. R. Brennecke, P. Drzewiecki, inż. A. Falter, A. Goldklang, inż. Z. Jasiński, M. Loeser, L. Neurath, Dr. inż. Stefan Ossowski, Dr. inż. F. Pieler, Teod. Spitzer, Dr. M. Szarski, L. Szczepański, J. Twardowski, G. Weintraub.

TOW. Z. CHEM. „STREM“, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1928-29, wśród walki o zbyt wytwórczości, w działalności T-wa przejawia się, niezależnie od wysiłków w zakresie organizacji pracy, dążenie do utrzymania rozmiarów wytwórczości na możliwie najwyższym poziomie, zakreślonym przez posiadane urządzenia techniczne, celem obniżenia własnych kosztów wytwórczości.

Przeprowadzono niezbędne inwestycje w zakresie usprawnienia wytwórczości i poprawy jakości wyrobów. Dział superfosfatowy w wytwórni we Lwowie rozbudowano już w pełni. Wytwórnię w Łodzi częściowo uruchomiono.

W zakresie zbytu, przy znacznem zmniejszeniu się pojemności rynku, odczuto w dziale kleju znaczną depresję na rynku polskim, wywołaną napływem kleju czeskiego, a zwłaszcza rosyjskiego.

W przeciwdziałaniu trudnościom zbytu na rynku krajowym zwrócono, między innemi, uwagę na rynki zbytu wyrobów T-wa zagranicą.

Wyniki finansowe osiągnięto w okresie sprawozdawczym względnie dobre. Czysty zysk wyniósł 1.006.702 zł. Po przelewie 678.640 zł. na kapitał amortyzacyjny, wyznaczono zł. 200.000 na wypłatę 4% dywidendy.

W skład Rady wchodzą pp.: prof. dr. Jerzy Michalski, prezes, Dr. H. Aschkenazy, H. Adam, H. Barciński, Dr. A. Bernstein, inż. J. Birnbaum, inż. H. Ginsberg, Miecz. Hertz, Dr. J. Landau, J. Liban, J. Meyer, Dr. H. Muench, Ludw. Spiess i B. Weinsberg.

Dyrekcję stanowią pp.: Dr. J. Landau, dyr. zarz., L. Aronson, inż. L. Dobrzyński, inż. K. Ginsberg, L. Monitz i M. Zimmerman.

TOW. UBEZP. „VITA“, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1929 r. rozwijało się Tow. nadal pomyślnie, choć pod wpływem stanu gospodarczego kraju i ograniczenia przyjmowania weksli na pokrycie składki za ubezpieczenia napływ nowych ubezpieczeń był słabszy, niż w roku poprzednim.

Wpływom stanu gospodarczego kraju, tworzącym z polis ubezpieczeniowych, miast artykułu pierwszej potrzeby, nieomal przedmiot zbytku, przeciwdziałano staraniami o pozyskiwanie ubezpieczeń na sumy mniejsze, nie bacząc na wzmożenie pracy, a zmniejszenie przyrostu premji, lecz na oczekiwane dobre wyniki.

W sprawie weksli, wobec charakteru oszczędnościowego ubezpieczeń, zajęto słusznie stanowisko nieprzychylne, a w roku bieżącym przyjęto za zasadę przyjmowanie składek jedynie w gotówce, jak w krajach zachodnich.

Wypłaty ubezpieczeń, wobec następstw ostrej zimy, dosięgły 720 tys. zł. Spraw spornych lub procesów z ubezpieczonymi T-wo nie miało, starając się o szybkie i bez zbytecznej formalności wypłacanie odszkodowań.

W październiku 1929 r. nabyło T-wo reprezentacyjny dom w Warszawie, przy ul. Jasnej, w którym niedalekiej przyszłości mieścić się będą biura centrali T-wa.

Rezerwy T-wa wzrosły do 2.261.738 zł., przy kap. akc. w wysokości 2.000.000 zł., a pokryte są w pełni powyższą nieruchomością, pożyczkami, udzielanemi ubezpieczonym na pierwsze numery hipotek i pod zastaw polis, oraz papierami i obligacjami państwowemi, opiewającemi na dolary i złote w złocie.

W skład Rady wchodzą pp.: Paul Alther, W. Braunstein, W. Hordliczka, Z. Rozmanit i S. Sławski.

Dyr. Zarz. jest p. inż. Stefan Gielg.

„ORTHWEIN, KARASIŃSKI I S-KA“ S. A. W WARSZAWIE

W warunkach wysoce niepomyślnych, w trudnej sytuacji finansowej, dzięki energicznym wysiłkom władz T-wa, jego żywotności i zdrowym podstawom, zdołano w ubiegłym okresie sprawozdawczym przeprowadzić sanację T-wa i zrealizować drugą emisję na zł. 735.000, w której wzięły udział grupy zainteresowane w wytwórczości T-wa, a wśród nich Zw. Zaw. Cukrowni b. Król. Pol.

Bilans roczny uwidacznia, że zagadnienie stanu biernego pomyślnie rozwiązano.

W roku bieżącym wytwórczość T-wa utrzymuje się na poziomie względnie wyjątkowym, dzięki napływającym zamówieniom. Wśród nich wymienić należy zamówienia na prasy hydrauliczne dla instytucji rządowych, maszyny parowe dla elektrowni i urządzenia techniczne dla przemysłu cukrowniczego.

Wielomiljonowe w sumie zamówienia uzasadniają przekonanie, że T-wo przebyło chwilowe jedynie trudności.

W skład Rady T-wa wchodzą obecnie pp.: Stanisław ks. Lubomirski, prezes, Ludw. Rossman, wiceprezes, Bernard Holenderski, Tad. Kobylański, Piotr Łowieniecki, Miecz. Markiewicz, Leon Nowakowski, Edward Ortwein, Teodor Panusz, Michał Pohoski, Marjan Rembowski i Konrad Wyleżyński.

Zarząd stanowią pp.: Edward Ortwein, prezes, Piotr Łowieniecki, Teod. Panusz i Mich. Pohoski.

TOW. LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN, S. A

Wpływy wzrastającego kryzysu gospodarczego w roku ubiegłym zarysowały się w wytwórczości T-wa jedynie w nierównomierności stanu zatrudnienia poszczególnych działów.

Wytwórczość ogółem poważnie wzrosła, w porównaniu z rokiem poprzednim o 30%, głównie w działach poza Min. Kom., co podkreślić należy.

W dziale wagonowym ilość wytworzonych wagonów osobowych dosięgła dziesięciu jednostek miesięcznie, zmniejszyła się jednak ilość wagonów towarowych, mimo bowiem istniejącej umowy zamówień na nie nie nadesłano. W dziale naprawy wagonów zamówienia wogóle nie napłynęły.

W dziale budowy wagonów tramwajowych pracowano intensywnie nad wykonaniem zamówień miasta Warszawy i Łodzi.

W odlewni uruchomiono piec elektryczny, wprowadzając nowy dział wytwórczości. Dział wagonowy uzupełniono niklownią i chromownią.

Poza wprowadzeniem nowych działów, przeprowadzano intensywnie nadal modernizację urządzeń i wyposażeń maszynowych, zużywając na ten cel nietylko sumy, przeznaczone na roczną amortyzację, lecz by zwiększyć tempo inwestycji, i część jedynej pożyczki, jaką T-wo zaciągnęło na dogodnych warunkach, na okres pięcioletni, w jednym z banków zagranicznych.

W plonie wieloletniej, intensywnej pracy zdobyło T-wo na P. W. K. w Poznaniu „Wielki Medal Złoty“ i najwyższe odznaczenie „Grand Prix“ Min. Przemysłu i Handlu.

Czysty zysk okresu 1929 r. wyniósł zł. 1.673.949.

Wyznaczono dywidendę w wysokości 10%.

W skład Zarządu T-wa wchodzą pp.: A. Rotwand, prezes, Cz. Klarner, wiceprezes, S. Brun, H. Ginsberg, J. Jabłoński, J. Komorowski, M. S. hr. Kossakowski, T. Neuman i J. Radziszewski.

PRZYKŁAD GODNY NAŚLADOWANIA

W czasie obrad Waln. Zebr. akcjonarjuszów „Pierwszej Fabr. Lokomotyw w Polsce“, S. A., w maju b. r. Zarząd Twa zgłosił, przyjęty z pełnem uznaniem przez zebranych, wniosek:

„Wobec doniosłości rozpowszechniania wykształcenia zawodowego zarówno ze względów państwowych, jak też dla rozwoju przemysłu wogóle, a naszych zakładów w szczególności, Zarząd stawia wniosek, aby Walne Zgrom. z przewyżki rku bieżącego przeznaczyło sto tysięcy zł. na stworzenie funduszu, z którego odsetki byłyby przeznaczone na stypendja dla ułatwienia zdobycia wykształcenia zawodjowego (technicznego i handlowego) dzieciom najbardziej zasłużonych urzędników i robotników Ski“.

Nie wątpimy, że fundusz ten w latach następnych wzrastać będzie i że ten czyn obywatelski znajdzie swe echo.

FABR. PORTL. CEM. „ŁAZY“, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1929 r. przeprowadzono w pełni zamierzone inwestycje, a zarazem pełną modernizację cementowni, łożąc na ten cel poważne środki pieniężne.

Wytwórczość dosięgła 30.000 ton, zbyto ją w całości.

Czysty zysk wyniósł 101.468 zł. Przelano go w całości na kapitał zapasowy.

W roku bieżącym, w czasie styczniowych obrad we Lwowie, kartel cementowniczy uchwalił unieruchomienie cementowni T-wa na okres sześciu lat, przyznając tytułem rekompensaty 21 zł. za tonnę od 4% ilości ogólnego zbytu cementu.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Konstantyn Tymieniecki, prezes, Bol. Jankowski, M. Kulczycki, Dr. Kaz. Orzeł i Tadeusz Reinstein.

STANDARD NOBEL W POLSCE, S. A.

W warunkach wysoce niepomyślnych minął ubiegły okres sprawozdawczy T-wa.

Pod wpływem pogłębiającego się ostrego kryzysu gospodarczego zmniejszyło się zapotrzebowanie ze strony głównych odbiorców T-wa — rolnictwa i przemysłu.

Wywołane równocześnie kryzysem gospodarczym osłabienie zdolności płatniczej konsumentów zmusiło T-wo do przestrzegania większej otsrożności w udzielaniu kredytów, w wyniku czego zmniejszył się zbyt niektórych artykułów, zwłaszcza tych, które oddawano na kredyt.

Wydobycie ropy na kopalniach T-wa dosięgło zaledwie 4.465 wagonów, zmniejszyło się więc bardzo znacznie, bo aż o 16%, głównie wskutek poważnego zmniejszenia się wydobycia ropy z szybu Standard 2, którego nie mogło pokryć zwiększenie się produkcji innych szybów.

W poszukiwaniu ropy wiercono nadal sześć szybów w Zagłębiu Borysławskiem i pogłębiano dwa szyby w zagłębiu Bitkowskiem, biorąc rownoczesnie udział w pracach wiertniczych innych Tow. Nabyto nowe tereny i pola naftowe w zagłębiu Borysławskiem i w Zach. Małopolsce, o obszarze 432,7 ha.

Wydobycie gazu dosięgło 27.956.983 m. sześc. wzrosło więc o 25%. W tym stosunku wzrosła i wytwórczość gazoliny, osiągając 285,6 wag.

Rafinerja pracowała bez przerwy, zwiększając swą przeróbkę, w porównaniu z rokiem ubiegłym, o 10,7%. W zakresie inwestycyjnym ukończono w niej budowę t. zw. Bubble Towers, osiągając zwiększenie wydajności benzyny z ropy, zmniejszenie ilości półproduktów, wymagających redestylacji i zmniejszenie zużycia materjałów opałowych.

W zakresie sprzedaży, mimo wyjątkowo niepomyślnych warunków, zdołano, dzięki dobrej organizacji, osiągnąć wyniki pomyślne.

Wzrost sprzedaży benzyny, dzięki planowej rozbudowie sieci stacji benzynowych, wyraził się cyfrą 36,62%.

W dziale sprzedaży nafty zdołano utrzymać jedynie poziom roku poprzedniego.

W dziale sprzedaży olejów smarowych zmniejszenie zbytu dosięgło 25,15%.

Wywóz zagranicę ograniczono do ilości koniecznych, t. j. tych, których, ze względu na obowiązujące kontyngenty kartelowe, T-wo w kraju sprzedać nie mogło. W porównaniu z r. 1928 zmniejszył się wywóz zagranicę o 12,07%, głównie w dziale nafty, olejów smarowych i benzyny.

Wyników finansowych pomyślnych, jak to często wśród przedsiębiorstw o charakterze losowym, narażonych w dziale kopalnianym na niepewne rezultaty, bywa, nie osiągnięto.

Wskutek ujemnych rezultatów wierceń, ciężaru odsetek i konieczności dokonania odpisów amortyzacyjnych, bez względu na wyniki, zamknięto bilans roczny poważnym niedoborem.

Walne Zgromadzenie akcjonarjuszów T-wa w dn. 24 b. m. przedstawiony bilans T-wa wraz z rachunkiem strat i zysków zatwierdziło, akceptując równocześnie budżet na rok bież., sięgający 97 milj. zł.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Leigh Ballenberg, prezes, Henryk Bedford, Karol Bohdanowicz, Zdzisław Byczkowski, Boris Aslan Finaly, Mieczysław Hofman, Gusta wNobel, Harry Seidel, Henryk Szampanier, Bohdan Skibiński, Ludwik Włoczewski, Stanisław Hennig i Alfred Lewandowski.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY, S. A.

W działalności Banku w roku ubiegłym nie dostrzegamy nadal realizacji przyrzeczeń, jakich nie szczędziła grupa francuska, przejmując, w drodze nowej emisji, czterdzieści procent pełnej ilości akcji i wchodząc do władz Banku, który w okresie, gdy był polskim nietylko de nomine, ale i de facto, tak chlubnie zapisał się w dziejach rozwoju przemysłu polskiego.

Nic nam o tem nie mówi również i bilans roczny, wysoce oryginalny w połączeniach pozycji.

Wkłady terminowe i a vista, wkłady na rachunkach bieżących i sumy banków krajowych i zagranicznych, przedstawiono w jednej pozycji: rachunki bieżące kredytowe — 40.289.358 zł.

Pod tym samym znakiem utworzono na rachunku strat i zysków, w przychodzie, pozycję: odsetki i różne zyski (!) — 5.518.550 zł.

Nie wiemy, jaką sumę w pozycji tej stanowią wpłaty wierzytelności wątpliwych, uznanych za takie w okresie uzdrawiania Banku, pod wpływem czego zmniejszono kapitał akcyjny, tworząc specjalną rezerwę w wysokości trzech miljonów złotych.

Czysty zysk okresu ubiegłego wyniósł, po odpisaniu wierzytelności wątpliwych w sumie 912.236 zł. — 423.788 zł.

Wyznaczono dywidendę w wysokości 6%.

W roku bieżącym, na Nadzwyczajnem Walnem Zebraniu akcjonarjuszów w dn. 10 lutego, przeprowadzono uchwałę o podwyższeniu kapitału akcyjnego z sześciu na dwadzieścia miljonów złotych.

W krótkim okresie czasu, bo do d. 28 kwietnia br. przeprowadzono emisję nowych akcji na sumę sześciu miljonów zł. Nie ulega wątpliwości, że akcjonarjusze polscy, w tak ciężkim finansowo okresie czasu udziału w emisji, z nielicznymi wyjątkami, nie wzięli.

Wartość akcji akcjonarjuszów polskich, biorąc pod uwagę ciche rezerwy Banku, nie wzrosła...

BRACIA JABŁKOWSCY, S. A.

Na łamach naszego pisma z dn. 28 kwietnia 1928 roku poddaliśmy krytyce niewłaściwą gospodarkę dyrekcji handlowej T-wa.

Miło nam, iż po upływie dwu lat, po zmianie w składzie dyrekcji, podkreślić możemy z uznaniem osiągnięcie większych obrotów i lepszych wyników finansowych — w okresie konjunkturalnie niepomyślnym.

W roku ubiegłym obroty T-wa wzrosły o 17% do 11.356 tys. zł., czysty zysk do 370.514 zł.

Wyznaczono 3% dywidendę.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Robert Geyer, P. Drzewiecki, J. Jabłkowski, A. Luxemburg, F. Tymieniecki, W. Borkowski.

Dyrekcję stanowią pp.: Józef Karśnicki, dyr. zarz., Br. Jabłkowski i F. Jabłkowski.

TOW. GÓRN.-PRZEM. „SATURN“ S. A.

W maju b. r. uruchomiło Two na terenie swych kopalń w Wojkowicach koło Ząbkowic cementownię o dwu piecach i zdolności wytwórczej w wysokości pięciuset ton dziennie.

Nadmienić należy, iż projekt budowy obejmuje cztery piece obrotowe; przejściowo wykonano jedynie połowę projektu.

Przystąpienie „Saturna“ do kartelu cementowniczego zapewniło Twu zbyt w najtrudniejszym, wstępnym okresie ekspansji.

ELEKTROWNIA OKRĘG. W PRUSZKOWIE

Na obszarze uprawnień, sięgającym obecnie 1.700 km. kw., obejmującym część powiatu warszawskiego na lewym brzegu Wisły i powiat błoński, długość linji przewodów „Pruszkowa“ dosięgła w r. ub. 48 km. linji o napięciu 35.000 V, 127 km. linji o napięciu 5.000 V i 177 km. linji o niskiem napięciu.

W r. 1929, w piątym okresie eksploatacyjnym T-wa, ilość zbytej energji elektrycznej „Pruszkowa“ wzrosła w stosunku do roku 1928 o 26%, do 18.561.099 kWh.

Najpoważniejszym odbiorcą był przemysł, przejął bowiem 12.246.989 kWh, o 21% więcej, niż w okresie poprzednim.

Nowych odbiorców przyłączono 2843, a w tej liczbie: 2573 odbiorców światła, 196 odbiorców według specjalnej taryfy dla mieszkań, 73 odbiorców siły, oraz miasto Błonie, pobierające energję na własny rachunek.

Wybudowano 26 km. linji o napięciu 35.000 V, 31 km. o napięciu 5.000 V i 36 km. linji o niskiem napięciu.

W roku bieżącym podjęto budowę dwóch linji o napięciu 35.000 V, do Warszawy i do Żyrardowa, oraz szeregu innych linji, zgodnie z planem zasilania obszaru uprawnień.

Wpływy ze sprzedaży energji elektr. w r. ub. dosięgły 3.857.408 zł., zezwalając na przeprowadzenie pełnej amortyzacji, lecz nie dając jeszcze możności wypłaty dywidendy.

Kapitał akcyjny T-wa wzrósł w r. 1929, drogą przeprowadzonej emisji 35.000 akcji po 100 zł. nom. wart., a kursie emis. 120 zł., do 6.000.000 zł.

W skład Rady T-wa wchodzą pp.: Piotr Drzewiecki, prezes, Wiesław Gerlicz i Raymond E. Hubbard, wiceprezesi, Bron. Barylski, Ludw. Darowski, Louis Frere, Kaz. Gayczak, Jules de Geradon, Dr. H. Kaden, Sz. Landau, Ant. Olszewski, Janusz Regulski, Kazimierz Straszewski, Tadeusz Sułowski i Dudley Ward.

Dyr. zarz. jest p. inż. Kazimierz Straszewski.

BANK CUKROWNICTWA, S. A. W POZNANIU

W działalności Banku zarysowywa się w roku ubiegłym znaczy wzrost współpracy z przemysłem cukrowniczym, w zakresie finansowym i handlowym.

Na wzrost działalności w zakresie finansowym wpłynęły mniej pomyślne warunki, w jakich znalazł się przemysł cukrowniczy wobec konieczności intensywniejszego finansowania zwiększonej wytwórczości i wymagań rolnictwa, pozbawionego możności normalnego zbytu innych płodów rolnych, wcześniejszego wypłacania należności za dostawione i zakontraktowane buraki.

W zakresie zasilania przemysłu cukrowniczego środkami pieniężnymi, wywiązał się Bank z zadania swego znakomicie, czerpiąc częściowo z kredytów zagranicznych, pokrytych wpływami z wywozu cukru.

W zakresie handlowym najcięższe zadanie miał Bank do spełnienia z umieszczeniem nadmiaru wytwórczości cukru na rynkach zagranicznych, przy zwiększonej podaży cukru z Kuby i Jawy, wywołującej stałe wahania się cen, o tendencji zniżkowej.

W chwilach korzystniejszej konjunktury sprzedano na rynkach zagranicznych 235.335,8 ton cukru wywozowego, w wartości cukru białego, a to: w Angiji 26.35%, w Holandji 8.23%, w krajach nadbałtyckich 41.61%, w Niemczech (przez Hamburg), Egipcie i innych krajach 23.81%.

Wzrost zbytu cukru w kraju osłabiało jaskrawo silne zmniejszenie zakupów cukru przez ludność wiejską i położenie finansowe rynku.

By ułatwić zbyt cukru udzielał Bank samodzielnie i jaknajszerzej kredytów, które dosięgły 160 miljonów zł.

Dzięki ułatwieniom kredytowym, należytemu opracowaniu rynku i wzmożonej działalności składnic Banku, ogólne spożycie cukru na głowę ludności wzrosło o 5%, do 12.04 kg.

Ogólna sprzedaż cukru na rynku wewnętrznym wyniosła 361.036 ton.

Niezależnie od silniejszego finansowania przemysłu cukrowniczego, rozszerzył Bank wydatnie kredyty dla sfer rolniczych i rolniczo - handlowych, korzystając ze znacznego wzrostu wkładów, które, łącznie z saldami kredytowemi na rachunkach bieżących, dosięgły, w ostatecznej sumie bilansu, 40.000.000 zł.

Planowane podwyższenie kapitału akcyjnego Banku zrealizowano drogą VI em. akcji, wart. 3.000.000 zł., rozłożonej na okres trzechletni.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego, 1929 r. wyniósł 1. 541.669 zł.

Wyznaczono 12% dywidendę.

W skład Rady Banku wchodzą pp.: Józef Żychliński, prezes, Stanisław Karłowski, Stan. Turno i Jan Zagleniczny, wiceprezesi, Miecz. Broniewski, Miecz. Chłapowski, dr. Janusz Chosłowski, Jan Donimirski, Paweł Jarnuszkiewicz, Dr. E. Lange, Dr. Leop. Levy, Dobrogost Lossow, Stefan Lutomski, Ern. Fischer v. Mollard, Edw. Natanson, Leon Nowakowski, Edw. Olex, Ludw. Pannenko, Dom. J. Pennock, Leon Pluciński, Wład. Psarski, Wład. Sczaniecki, Zygm. Smoczyński, Wiesław Tuchołka i Wład. Żórawski.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Leon Brzeski, Władysław Demby, Leopold Hebda i Bolesław Mikulski.

S. A. „GAZOLINA"

W chlubnych kartach dziejów „Gazoliny", rok 1929 stanowi okres wielkiego wysiłku, realizowania budowy najdłuższego gazociągu w Polsce.

W ciągu osiemdziesięciu dni, z polskiego materjału, pracą polskiego robotnika, przeprowadzono 70 km. rurociągu głównego ze Stryja do granicy Lwowa, bez pomocy kredytów rządowych lub zagranicznych.

Próba na 30 atm. ciśnienia gazu wypadła doskonale.

Na budowę gazociągu, wraz z rurociągiem okrężnym we Lwowie i odnogami w Mikołajowie i Szczercu, o łącznej długości 85,3 km., wydano 2.423.000 zł.

Wydobycie gazu w Borysławiu dosięgło 6.103.000 m. sześc., a w Daszawie — 46.749 m. sześc. Wytworzono 4.870 t. gazoliny.

W zbycie gazu pewne przejściowe osłabienie wywołało odpadnięcie tak poważnego odbiorcy, jak „Polmin", który pobierał rocznie 40 miljonów m. sześc. gazu daszawskiego. Postarano się o innych odbiorców, którzy płacili lepiej, niż „Polmin", dzięki czemu ze sprzedaży gazu uzyskano jedynie o 300.000 zł. mniej, niż w roku poprzednim. W roku bieżącym zbyt gazu przewyższy zbyt w r. 1928.

Wytwórczość gazoliny wzrosła o 650 ton. Wydobycie ropy utrzymało się na dotychczasowym poziomie.

Program roku bieżącego przewiduje, niezależnie od spłaty zobowiązań krótkoterminowych z tytułu budowy gazociągu lwowskiego, odwiercenie kilku dalszych szybów w Daszawie, celem powiększenia rezerw gazowych, budowę głównej wytwórni gazoliny oraz systemu olejowego.

Sprawa budowy gazociągu z Bitkowa do Stanisławowa i Kołomyji, z przyczyn niezależnych od T-wa, jest jeszcze nadal w stadjum prac przygotowawczych.

Wyniki finansowe okresu 1929 r. pomyślne. Czysty zysk, po odpisach amortyzacyjnych, wyniósł 703.848 zł., przy kapitale akcyjnym w wysokości 3.000.000 zł.

W skład Rady T-wa wchodzą pp.: inż. J. Kowalczewski, inż. Wład. Matzke, Dr. J. Padewski, inż. Gabrjel Sokolnicki, Wit Sulimirski, Jan Wasung, inż. Marjan Wieleżyński, Dr. Bron. Wojciechowski, inż. Konrad Wyleżyński, Br. Szymański i J. Oktawiec.

„H. CEGIELSKI", S. A. W POZNANIU

W trzydziestym okresie sprawozdawczym, w którym nie brak było piętrzących się trudności gospodarczych, zdołały władze Twa osiągnąć wyniki, budzące dla nich pełne uznanie.

Wzrost wytwórczości przewyższył przewidywania, wartość jej bowiem dosięgła 52 miljonów zł.

W pracy oddziału pierwszego odczuto bardzo silnie wysoce niekorzystne położenie rolnictwa i surowość zimy. Wytwórczość maszyn rolniczych utrzymywano w granicach możności zbytu, z pewną nadwyżką.

Dział drugi, urządzeń przemysłowych utrzymywał wytwórczość na poprzednim poziomie.

W dziale trzecim wytwórczość rozwijała się niezwykle intensywnie i wydajnie, nieprzerwanie.

Wykonano w nim 52 parowozy i 77 czteroosiowych wagonów osobowych, prócz drobnej ilości wagonów specjalnych.

W dziale budowy kotłów parowych ukończono z większych objektów: montaż kotłowni, nowej elektrowni m. Poznania, oraz największego i najnowocześniejszego w Polsce kotła parowego w Hucie Falva na Górnym Śląsku, dając w wynikach dowody, że dział budowy kotłów Twa stoi na równym poziomie z najpoważniejszemi zakładami na tem polu. Wśród licznych instalacyj, wymienić należy wykończenie dziesięciu wielkich zbiorników gazu, wielką przeładownę węgla dla elektrowni w Poznaniu, instalacje dla wielkiej piecowni gazu syst. Koppersa itp.

W okresie sprawozdawczym uruchomiono pierwsze dwie parowe lokomobile stacyjne przemysłowe, budowane na mocy umowy licencyjnej z firmą Fives-Lille. Program obejmuje budowę lokomobil stacyjnych od 35 do 260 KM, czem wypełni się odczuwaną lukę w wytwórczości maszyn silnikowych w Polsce.

W plonie szeregu lat pełnej energji pracy zdobyto na P. W. K. w Poznaniu trzy wielkie złote medale i „Wielką Nagrodę" Min. Przem. i Handlu.

Wyniki finansowe uzyskano pomyślne. Czysty zysk, po pełnych odpisach umorzenia, wyniósł 1.518.739 zł.

Wyznaczono 8% dywidendę.

W roku bieżącym, mimo przeniesienia zamówień na sumę 22.500.000 zł., kryzys gospodarczy wywrze prawdopodobnie wpływ na dotychczasową wysokość wytwórczości. Wielkie zaufanie jednakże, jakie zdobyto w dziale kotłowym, konstrukcji żelaznych i urządzeń przemysłowych, pozwala na oczekiwanie, że wartość wytwórczości dosięgnie w roku bieżącym około 46 milj. zł.

W skład Rady T-wa wchodzą pp.: Seweryn Samulski, prezes, L. Greiner z Seraing i ks. pr. Stan. Adamski, wiceprezesi, Jules Anspach, Ad. hr. Bniński, Tad. Brzeski, Ch. Frerichs, G. Goldschmid, J. Kozielewski, St. Krysiewicz, L. Pluciński, J. H. Regnier-Oury, Jan hr. Szołdrski i Kaz. Żychliński.

W skład Zarządu wchodzą pp.: inż. Wacław Fachinetti, Dr. inż. Adam Kręglewski i inż. Henryk Suchowiak.

POLSKIE ZAKŁADY MARCONI, S. A.

W granicach, na jakie zezwala nasz rynek radjowy, rozwinęła się w roku ubiegłym wytwórczość „Pol. Zakł. Marconi" na poważną skalę.

W zakresie sprzętu radjofonicznego wyrabiano, jak i obecnie, w serjach wielotysięcznych, w pierwszym rzędzie trzylampowe aparaty „3LE", aparaty tanie i proste, pod względem konstrukcji i efektu bardzo dobre, a w cenie dostępne i popularne, aparaty detektorowe o mocnej budowie i estetycznym wyglądzie, oraz ekradyny czterolampowe, stanowiące aparat wysokiej klasy, stojący bodajże na czele pierwszorzędnych tych aparatów. Bardzo znaczna była wytwórczość głośników „Marconi Vox S. 1", dających całą skalę tonów, od najniższych do najwyższych.

Poza działem gigantofonów rozwinięto znacznie dział urządzeń dla kinoteatrów dźwiękowych.

Na zlecenie Min. Poczt i Tel. wybudowano stację pocztową o mocy 30 kW, z zasięgiem na całą Europę i przyległe części kontynentu afrykańskiego i azjatyckiego. Uruchomienie stacji tej nastąpi w jesieni bieżącego roku.

W związku z udzieleniem zamówień centrali w Londynie, „Pol. Zakł. Marconi" przyjęły udział w rozbudowie sieci „Polskiego Radja".

Wzrost wytwórczości sprzętu radjofonicznego w roku ubiegłym o 50% przypisać należy rozszerzeniu zbytu, dzięki jakości wyrobów i celowej, na poważną skalę prowadzonej reklamie.

Wyników finansowych pomyślnych, wobec konieczności przeprowadzenia znacznych odpisów, nie osiągnięto.

W roku bieżącym obroty T-wa wzrastają nadal, niekorzystna jednak konjunktura nie pozwala na osiąganie większych zysków.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Graham Manifold, prezes, Henryk Kolberg, wiceprezes, Charles Roberts, Raymond Hubbard, Felicjan Karśnicki i Herbert White.

TOW. AKC. „ZAWIERCIE"

W miesiącach bieżących praca w zakładach Twa ustabilizowała się w granicach trzech dni w tygodniu, na dwie zmiany, przy 3.600 robotn.

Wytwórczość w pełni zbywana na rynku krajowym.

W położeniu finansowem nastąpiło pewne odprężenie, choć wypłacalność odbiorców nadal jest słaba.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE, S. A.

W działalności Banku w roku ubiegłym przejawia się dążenie do odzyskania zajmowanego ongiś stanowiska i odgrywania wybitniejszej roli w życiu gospodarczem.

Wybitny wzrost wkładów, rozszerzenie zakresu współpracy z bankami zagranicznymi, pozyskanie nowego wielkiego *polskiego* akcjonarjusza, to czynniki, które dały możność rozszerzenia terenu działania.

Wkłady wzrosły o 27 do 81 miljonów zł., kredyty zagraniczne do 52 miljonów zł., kapitał akcyjny z 20 na 30 miljonów zł.

Wysokość kredytów w postaci dyskonta i na rachunkach bieżących dosięgła 174 miljonów zł. W współpracy z bankami zagranicznymi udzielono ponadto całego szeregu kredytów konsorcjalnych.

Obroty wzrosły do 12 miljardów zł.

Płynność utrzymywano na wysokim poziomie. Na ogólną sumę zobowiązań zł. 170.919 tys. zł., na 31 grudnia ub. r., środki płynne w kasach i na rachunkach w bankach wynosiły zł. 25.956 tys. zł., a łącznie z portfelem wekslowym zł. 103.612 tys. zł.

W zakresie emisyjnym, wobec sytuacji na rynkach papierów wartościowych, wziął Bank jedynie udział w podwyższeniu kapitału akcyjnego S. A. „Wielkich Pieców i Z. Ostrowieckich", z 15 milj. zł. na 20 milj. zł. i Banque de Bruxelles, z 440 na 660 milj. frs. belg.

Czysty zysk okresu 1929 r. wyniósł 2.790.028 zł

Wyznaczono 8% dywidendę.

W skład Rady wchodzą pp.: Stan. ks. Lubomirski, prezes, Hipolit Gliwic i J. Żychliński, wiceprezesi, O. Conrad, M. Despret, P. Drzewiecki, W. A. Harriman, H. Kaden, Stan. Karłowski, M. Krassny, L. J. bar. Kronenberg, H. Konic, A. Kubie, J. Lossow, E. Lubowitch, E. Morpurgo, J. Meyer, L. hr. d'Orsetti, A. Rossi, Irving Rossi, St. Suryn, W. Thys, St. Turno, R. Tyler, J. Toeplitz i And. Wierzbicki.

REKORDOWE ZYSKI

Belg. S. A. Tow. połudn. Ros. Hut Lustrzanych

Two to, z siedzibą w Brukseli, posiada w Polsce dwie huty szklane, w Radomiu, o wytwórczości rocznej 200.000 m^2 i w Ząbkowicach, o wytwórczości rocznej 1.200.000 m^2.

Kapitał akcyjny, przeznaczony na działalność w Polsce, nieznacznie przewyższa 2 milj. zł.

W roku 1928/29 zyski Twa dosięgły 2.167.092 zł., przewyższając sumę kapitału akcyjnego.

Niestety, dywidendę z zysków tych otrzymują akcjonarjusze belgijscy.

TOW. STARACHOWICKICH ZAKŁ. GÓRN., S. A.

Wielki plan inwestycyjny „Starachowic", zmierzający, przez pełną modernizację huty i rozszerzenie działów wytwórczości, do osiągnięcia takiego poziomu obrotów, któryby zapewniał wypłatę dywidendy, przeprowadzono już w lwiej części.

Inwestycje, jakie przeprowadzono w r. 1929, dosięgły szesnastu miljonów zł.

W jesieni uruchomiono hutę; wpływ dodatni jej pracy uwydatni się w wynikach finansowych roku bieżącego.

Wytwórczość „Starachowic" wzrosła w r. 1929, w zarysach ogólnych, w zakresie pokojowym, zmniejszyła się natomiast poważnie w dziale dostaw państwowych.

Na kopalniach rudy żelaznej, po uruchomieniu drugiego szybu głównego, z wyciągiem mechanicznym, wydobyto 31.043 t. rudy ilastej i 12.968 t. rudy brunatnej.

Wielki Piec wytworzył, w okresie dziesięciomiesięcznym, 33.590 t. surowca.

Piec Martenowski dał, poza stalą płynną do odlewni, 18.319 t. bloków.

W walcowniach wytworzono 10.000 ton żelaza i 664 t. stali specjalnej.

Wytwórczość odlewni objęła 40.405 m. kw. grzejników i 1.246 t. odlewów żeliwnych i mosiężnych.

W cegielni szlakowej wyrobiono 2.676.500 sztuk cegły.

W kalafoniarni, po ponownem uruchomieniu jej w czerwcu, wytworzono 131 t. kalafonji i 36 t. terpentyny.

W zakresie gospodarki leśnej przeprowadzono reorganizację administracji lasów i planu gospodarstwa w zakresie naturalnego odnowienia lasu i gospodarowania zrębami częściowemi.

Ilość uzyskanej w cięciach głównych i trzebieżach masy drzewnej wyniosła 71.621 m. sześc.

Tartak przetarł 30.631 m. sześc. surowca.

Przy obrocie ogólnym w wysokości 22.380 tys. zł., uzyskano ze sprzedaży wytwórczości huty i zakł. mechanicznych nadwyżkę w sumie 3.030 tys. zł., a lasów nadwyżkę w wysokości 780 tys. zł.

Pod wpływem niezwykle znacznej pozycji odsetek czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł zaledwie 25.732 zł.

Rok bieżący zapowiada się pomyślniej. Wartość wytwórczości huty dosięgnie, według obliczeń, 12 miljonów zł., a zakładów mechanicznych ponad 20 milj.

Przy przewidywanym obrocie w wysokości około 35 milj. zł., wyniki finansowe będą lepsze.

W skład Rady wchodzą pp.: Dr. R. Górecki, prezes, Dr. F. Merunowicz, wiceprezes, Dr. Fr. Doleżal, J. Jacyna, inż. J. Kiedroń, inż. K. Kieszniewski, W. Konderski, inż. Ant. Lewalski, R. Prich i Wład. Wielowieyski.

W skład zarządu wchodzą pp.: inż. Czesław Klarner, prezes, Dr. Stefan Ossowski, wiceprezes, inż. Tadeusz Neuman, inż. Kaz. Raczyński i inż. Witold Wierzejski.

TRYUMF S. A. „H. CEGIELSKI"

W zamówieniu Bułgarji dwunastu parowozów typu, dotychczas w wytwórni S. A. „H. Cegielski" niebudowanego, nie widzimy jedynie zasłużonego uznania dla jakości wytwórczości i przejawu zdolności konkurencyjnej na rynku zagranicznym, lecz w pierwszym rzędzie wielki pionierski sukces, pierwszy w tej dziedzinie wywozu, przełamano bowiem dotychczasowe trudności na drodze wywozu taboru kolejowego.

Wierzymy, a wiarę naszą uzasadnia dotychczasowa działalność Twa, że jakość wybudowanych parowozów przyniesie Twu nowe dalsze tryumfy i uznanie zagranicą.

WILEŃSKI BANK ZIEMSKI

W roku ubiegłym wzmocniło się w głównych zarysach położenie Banku i ożywiła się jego działalność, jednak, z powodów odeń niezależnych, Bank nie wrócił jeszcze do normalnej działalności i nie mógł spełniać właściwych sobie zadań, udzielany bowiem przezeń kredyt nie wystarczał na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb zniszczonych placówek.

Rokowania z grupą francuskich, angielskich i amerykańskich banków o założenie Banku Centralnego i umieszczenie zagranicą jego obligacyj rozbiły się.

W zabiegach o zbyt własnych listów zast. na rynkach zagranicznych natrafiał Bank na największe przeszkody, z powodu geograficznego położenia terenu jego działalności, mniej znanego zagranicą od innych dzielnic Polski.

Pewien zbyt listów ułatwiał jedynie lombard w Banku Polskim i zainteresowanie niemi kilku instytucyj państwowych i samorządowych.

W r. ub. wypuścił Bank dolarowe listy na sumę 778.850 dol. i listy złot. na sumę 37.462.150 zł. W dniu pierwszym stycznia br. suma listów zast. Banku w obiegu wynosiła 94.892.298 zł.

Bank ma możność wypuszczenia listów zastawnych na sumę 127.478.367 zł. bez konieczności podwyższenia kap. akc. Banku.

W Wileńskim Prywatnym Banku Handlowym posiada obecnie Bank większość akcyj. Bank ten rozwija się pomyślnie, skupiając swą działalność na terenie Wileńszczyzny. Rosną w nim stale: suma zdyskontowanych weksli, wkładów i rachunków bieżących.

Czysty zysk wyniósł 1.875.375 zł. Wyznaczono 8% dywid. zasadniczą i dywid. dodatk. Na jedną akcję wart. nom. 150 zł. wypadnie tytułem dywidendy 20 zł.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

W dziale tym zamieszczamy jedynie odpowiedzi, które zainteresować mogą szersze koła akcjonarjuszów.

Panu Cz. W., Wilno. Działalnością grupy francuskiej w „Żyrardowie" interesujemy się nadal. Nic się nie zmieniło. Władze T-wa nie zwracają uwagi na akcjonarjuszów polskich.

Wiadomem nam, że niejaki p. L. W. nabywa, od czasu do czasu, pewne ilości akcji, 150 — 200. Nieoficjalny kurs giełdowy 7½ — 8 zł. Sprzeciw akcjonarjuszów, zasadniczo słuszny, z pewnych, znanych nam względów, nie dał pomyślnych wyników.

W niedługim czasie omówimy obszernie na łamach n/pisma całą dotychczasową działalność grupy francuskiej.

Panu T. W., Warszawa. Walne Zebr. akcjonarjuszów S. A. „Elibor" — Ł. J. Borkowski, odbywa się stale w drugim terminie, grono bowiem jednostek, które reprezentują władze T-wa, posiada zaledwie 25% ogółu akcji.

W sprawie „Forda" i „General Motors" rzeczywistość odpowiada naszym przewidywaniom przed laty dwoma. „Ford" górą.

Artykuł na łamach n/pisma z dnia 7 lipca 1928 r. o działalności władz T-wa i niecelowem unieruchomieniu naturalnych środków obrotowych T-wa wywołał burzę. Cel w pewnym zakresie osiągnęliśmy, w roku bowiem bieżącym sprzedano ze znacznym zyskiem dom w Warszawie, przy pl. Napoleona, za cenę 3.200.000 zł. W jakim celu T-wo posiada nadal 8.250 ha lasu w Pawłowie i Chlewiskach, oraz „zakłady górniczo-hutnicze" w Chlewiskach — nie wiemy.

Wyniki finansowe roku ubiegłego niepomyślne, niedobór przewyższa 700.000 zł. Nie mamy podstaw, by móc się odnosić do działalności władz T-wa z uznaniem.

Panu D. T., Lwów. W sprawie działalności grona jednostek w S. A. „Firley" zabraliśmy głos w obszernym artykule na łamach n/pisma z dn. 27 stycznia b. r.

Wiadomości o „Sococim'ie" w drodze. Podamy je wkrótce. Jak długo „Solvay" nie zdobędzie decydującego wpływu w „Sococim'ie", tak długo nie można wypowiadać zdania, że „Solvay" kupił „Firley'a", rzecz oczywista w znaczeniu zdobycia w „Firley'u" większości.

Walne Zebr., z nieznanych nam powodów, odbędzie się prawdopodobnie dopiero w ostatnich dniach lipca.

„Na podniesienie jakiegokolwiek przedsiębiorstwa sama praca nie może być wystarczająca nieuniknionem jest, aby część energji wytwórczej każdego przedsiębiorstwa — i to nie najgorsza — zużyta została na reklamę."

Andrew Carnegie.

WŚRÓD WYDAWNICTW.

„Rocznik Informacyjny o Spółkach Akcyjnych w Polsce" na rok 1930.

Wydawnictwo wysoce wartościowe, wyróżniajce się nadto estetycznym wyglądem i czystością druku.

Wiadomości o 1.471 spółkach akcyjnych, w treści zwięzłe, w układzie celowe, ujęto w trzech językach: polskim, francuskim i niemieckim.

Przejrzystość pełna, dzięki zgrupowaniu wiadomości w każdym języku w jednem miejscu. Na uznanie szczególne zasługuje rozwiązanie problemu bilansowego. Bilanse podano jedynie w języku polskim, poszczególne jednak ich pozycje uzupełniono liczbami, którym odpowiadają przekłady ich w języku francuskim i niemieckim, podane na trwałych, przyczepnych kartkach. Odczytanie bilansu w tych językach nie sprawia najmniejszych trudności.

W poszukiwaniu wiadomości nie tracimy czasu, dzięki skorowidzowi firm, wyrobów i nazwisk.

Wydawnictwo cenne dla nas, a wspaniałe wstępne źródło informacyjne dla zagranicy.

„Rocznik" ten wydano staraniem Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, Rady Giełdy Pieniężnej w Warszawie i Banku Handlowego w Warszawie, a opracował go p. Teodor Szober, pod kierunkiem Komitetu Redakcyjnego, w skład którego wchodzili delegaci wymienionych instytucji.

Miło nam wyrazić p. Teodorowi Szoberowi pełne uznanie za mrówczą i doskonałą pracę.

„Hutnik".

Ukazał się zeszyt 6 „Hutnika", wysoce starannie wydawanego miesięcznika organizacji hutniczych. W dziale technicznym zeszytu znajdujemy artykuły: „Zespół wielkopiecowych przyrządów pomiarowych" W. Żółkowskiego i J. Kieca, „Rozwój walcarek zimnych" A. Orłowskiego, „O magnezytach" E. Dworzaka i bogaty przegląd wydawnictw.

W dziale gospodarczym, obok wyczerpującego sprawozdania z działalności hut żelaznych w maju r. b., znajdujemy artykuły: „Konwencja Antyreglamentacyjna" S. Fr. Kr., „O cenach zaliczeniowych" Wł. Kuczewskiego, „Rola Gdańska i Gdyni w imporcie żelastwa" K. V., „Organizacja handlu żelazem w Polsce".

Poza tem szczegółowa statystyka wytwórczości, handlu i cen tworzyw i wyrobów hutnictwa polskiego i zagranicznego oraz interesująca kronika składają się na całość tego wartościowego fachowego czasopisma.

NOWE EMISJE

Cukrownia „Ostrowite", S. A.

Podwyższa kap. akc. drogą bezpłatnej emisji akcji. Jedna akcja wart. nom. 100.-zł. na dwie posiadane.

Warszawa, ul. Moniuszki 11 m. 2. w godz. od 12 — 14.

Goleszowska Fabr. Portl. Cem., S. A.

Podwyższa kap. akc. do 3 milj. zł. drogą bezpłatnego przestemplowania dotychczasowej wart. nom. akcji na 100.-zł.

Warszawa, Bank Dyskontowy Warsz., ul. Fredry 8.

Tramwaje Elektr. w Zagł. Dąbr. S. A.

Wpłatę czwartej raty (25%) nowej emisji przedłużono do 30 września b. r.

WYMIANA AKCJI

T. A. „Firley", Zjedn. Fabr. Portl. Cem.

Wymiana świadectw tymcz. IV em. w kasie biura Zarządu w Warszawie, Czackiego 14, w godz. od 10 — 14.

S. A. „Cerata".

Wymiana tymczasowych akcji trzech emisji. Wzamian za cztery akcje, po nom. wart. 50 zł., dwie akcje po nom. wart. 100.— zł., przy jednoczesnem wydaniu jednej dodatkowej bezpłatnej akcji, 100.— zł. nom. wart.

Warszawa, Bank Handlowy, Traugutta 7/9.
„ Oddz. B-ku Zw. Sp. Zarobk.

WYPŁATA DYWIDENDY

S. A. „Siła i Światło".

Wypłata 12% dywid. za 1928/9 r. Od akcji nom. wart. 50.— zł., wzamian za kupon Nr. 4, — 6 zł.

Warszawa, ul. Marszałkowska 94, od 10 — 13, w sob. 10 — 12.

S. A. „Unja" Zjedn. Fabr. Masz. w Grudziądzu.

Wypłata 15% dyw. za r. 1928/9.
Bydgoszcz, Bank M. Stadthagen.

„L. Zieleniewski i Fitzner — Gamper", S. A.

Wypłata 4% dyw. wzamian za kupon Nr. 4.
Bank Gosp. Kraj., Warszawa i Kraków;
Bank Dyskont. Warsz., Warszawa i Lwów;
Bank Handlowy w Warsz., Warszawa i Kraków.

Tow. Przem. „Kabel", S. A.

Wypłata dyw. w wysokości zł. 5.— od akcji stuzłotowej zwykłej i zł. 8.— od akcji stuzłotowej uprzywilejowanej.

Warszawa, Bank Dyskont. Warszawski, Fredry 8.

Bank Cukrownictwa w Poznaniu, S. A.

Wypłata 12% dywid. za 1929 r.

Centrala Banku w Poznaniu i Oddziały w Warszawie i Lwowie.

Zarząd Towarzystwa Fabryk Portland-Cementu „WYSOKA" Spółki Akcyjnej ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonarjuszów, iż Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów odbędzie się w dniu 19 lipca 1930 r., o godz. 3-ej po poł., w biurze Zarządu Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej 7.

Porządek dzienny obejmuje:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za 1929 rok operacyjny oraz podział zysków.
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1930 rok operacyjny.
3) Wnioski Komisji Rewizyjnej.
4) Wybór Członków Zarządu i Zastępców.
5) Wybór Członków Komisji Rewizyjnej.
6) Nabycie dwóch działek gruntu.
7) Odstąpienie tytułem darnym około 6 morgów gruntu pod budowę szosy.
8) Wnioski pp. Akcjonarjuszów.

Pp. Akcjonarjusze, pragnący uczestniczyć we wspomnianem Zebraniu, zgodnie z § 44 statutu, zechcą złożyć swe akcje, względnie kwity depozytowe, nie później, niż na 7 dni przed datą Zebrania, w biurze Zarządu.

TOW. FABR. PORTL.-CEM. „ŁAZY" S. A.

Bilans na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY.

Grunt Fabryczny		319.677,48
Nieruchomości: z roku 1928	1.597.843,44	
dochodzi rozbudowa fabryki w 1929 r.	589.317,47	2.187.160,91
Bocznica Drogi Żelaznej: z r. 1928	120.089,49	
dochodzi rozbudowa fabryki w 1929 r.	55.512,82	175.602,31
Kolejki Fabryczne Wąskotorowe		27.418,18
Maszyny i urządzenia: z r. 1928	2.582.068,95	
dochodzą ulepszenia techniczne i rozbudowa w 1929 r.	1.832.166,81	4.414.235,76
Niewykończone nowe urządzenia		25.040,79
Materjały i zapasy		390.251,01
Ruchomości		128.711,07
Gotowizna		3.723,27
Weksle		30.222,50
Papiery procentowe i udziały		77.601,88
Dłużnicy		21.212,75
Kaucje		8.900,—
Sumy przechodnie		183.310,22
		7.993.068,13

STAN BIERNY.

Kapitał Zakładowy		2.400.000,—
Kapitał zapasowy		52.931,24
Fundusz Amortyzacyjny		1.240.465,08
Fundusz Rezerwowy		998.423,11
Niepodniesiona dywidenda		1.103,50
Wierzyciele		1,097.730,04
Akcepty krótkoterminowe		675.938,27
Akcepty długoterminowe		484.620,—
Pożyczka długoterminowa T. K. P. P. $ 80.000		712.000.—
Kaucje		8,900,—
Sumy przechodnie		219.488,85
Zysk: pozostałość z roku ubiegłego	4.598,32	
operacyjny roku bieżącego.	96.869,72	101.468,04
		7.993.068,13

TOW. STARACHOWICKICH ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH S. A.

Bilans na dzień 31 grudnia 1929 r.

Stan czynny.

MAJĄTEK NIERUCHOMY:		
Lasy, grunta, kolejki, budowle	16.541.589,58	
Huta, kopalnie, odlewnia	15.363.720,60	
Zakłady mechaniczne	29.165.813,51	
Kolonje urzędnicze i robotnicze	5.035.307,38	
Nieruchomość w Warszawie	224.875,13	66.331.306,20
ROZPOCZĘTE ROBOTY INWESTYCYJNE: w Lasach, na Hucie i w Zakładach Mechanicznych		704.326,74
ROBOTY PRZYTOGOWAWCZE: w Zakładach Mechanicznych		1.148.372,04
RUCHOMOSCI: Inwentarz ruchomy w Lasach na Hucie i w Zakładach Mechanicznych		3.153.963,88
MAGAZYNY: W Lasach, na Hucie i Zakładach Mechanicznych		5.792.560,57
PÓŁFABRYKATY: na Hucie i w Zakładach Mechanicznych		6.942.853,66
GOTOWE WYROBY: w Lasach, na Hucie i Zakładach Mechanicznych		2.602.918,17
GOTOWIZNA		32.654,27
PAPIERY PROCENTOWE:		146.300,00
WEKSLE:		269.422,75
DŁUŻNICY:		
Odbiorcy	3.827.403,93	
Banki	1.024.797,75	
Zaliczki dostawcom	1.012.307,62	
Różni	569.862,05	6.434.371,35
RÓŻNICA KURSU NA POŻYCZCE DŁUGOTERM.		1.777.413,84
UDZIAŁY:		1.450.570,23
PRZECHODNI:		831.989,26
		97.619.022,96
DEPOZYTY:		408.417,63
OTRZYMANE GWARANCJE:		8.832.875,00
RÓŻNI ZA KAUCJE:		1.088.765,00
BANKI. R-k ZDYSKONTOWANYCH WEKSLI:		1.826.917,31
		109.775.997,90

Stan bierny,

KAPITAŁ ZAKŁADOWY		26.400.000,00
KAPITAŁ ZAPASOWY:		2.737.103,49
KAPITAŁ UMORZENIA:		19.490.388,23
KAPITAŁ SPECJALNY REZERWOWY:		
Pozostałość	24.567,82	
Do odpisania w r. b. podatek majątkowy	23.310,29	1.257,53
REZERWA WALORYZACYJNA:		140.787,13
POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE:		
7½% obligacje B. Gosp. Kr.	9.142.425,37	
7% listy zastawne B. G. Kr.	395.854,92	9.538.280,29
WIERZYCIELE:		
B. Gosp. Kr. pożyczki krótkoterminowe	7.448.291,67	
Akcepty inwestycyjne	6.525.674,19	
Akcepty obrotowe	5.715.995,59	
Banki	775.606,70	
Dostawcy	2.529.776 00	
Odbiorcy	865.170,14	
Różni	1.443.457,49	25.303.971,78
ZALICZKI I POŻYCZKI M. S. WOJSK.:		13.245.799,53
PRZECHODNI:		666.041,54
ZYSK:		
Pozostałość z 1928 r.	69 661,13	
Zysk za 1929 r.	25.732,31	95.393,44
		97.619 022,96
DEPOZYTY:		408.417,63
RÓŻNI NA WYDANE GWARANCJE:		8.832.875,00
KAUCJE:		1.088.765,00
WEKSLE W DYSKONCIE:		1.826.917,31
		109.775.997,90

Rachunek Strat i Zysków za 1929 r.

Winien.

Koszty administracyjne i ogólne w Warszawie	729.230,98	
Podatki i opłaty stemplowe	871.803,14	
Ubezpieczenie od ognia	157.812,90	
Procenty	2.041.196,27	
Roczne umorzenie różnicy kursowej i kosztów, wynikłych przy realizacji obligacyj	145.430,00	3.945.473,29
Saldo - Zysk		25.732,31
		3.971.205,60

Ma.

Dochód z Zakładów Mechanicznych	2.622.020,77	
Dochód z Huty i Odlewni	408.974,56	
Dochód z Lasów	780.983,91	
Różnica kursów na obligacjach i walutach	109.063,30	
Różne dochody	50.163,06	3.971.205,60
		3.971.205,60

BANK CUKROWNICTWA S. A. W POZNANIU

Bilans na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY.

		zł. gr.
Kasa i sumy do dyspozycji:		
a) gotowizna w kasie	878.151,96	
b) pozostałość w Banku Polskim i P. K. O.	3.764.911,30	
c) pozostałość w Bankach Państwowych	1.543.110,64	6.186.173,90
Waluty zagraniczne: banknoty i monety		165.078,82
Papiery wartościowe własne:		
a) papiery państwowe	33.745,08	
b) akcje	108.643,43	142.388,51
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych:		3.843.035,45
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego		1.085.523,06
Banki Loro:		
a) krajowe	54.517,90	
b) zagraniczne	1.648.039,50	1.702.557,40
Banki Nostro:		
a) krajowe	1.190.850,02	
b) zagraniczne	5.574.530,84	6.765.380,86
Weksle zdyskontowane:		
a) cukrowni	29.186.956,83	
b) różnych	12.999.930,44	42.186.887,27
Weksle protestowane:		293.810,62
Rachunki bieżące:		
a) cukrowni	122.865.259,45	
b) różnych:		
1. zabezpieczone	6.363.480,40	
2. niezabezpieczone	2.658.226,26	131.886.966,11
Pożyczki terminowe (hipoteczne):		624.832,64
Ruchomości:		90.000,—
Nieruchomości:		1.863.360,40
Sumy przechodnie:		1.114.830,93
Odbiorcy:		
a) krajowi odbiorcy cukru	10.011.400,87	
b) zagraniczni odbiorcy cukru	1.376.158,08	
c) odbiorcy różnych towarów:		
1. cukrownie	120.916 04	
2. różni	35.496,90	11.543.971,89
Dostawcy różnych towarów:		2.427.844,85
Suma bilansowa:		211.922.642,71
Udzielone gwarancje:		
a) listy gwarancyjne:		
1. za cukrownie	60.120.351,—	
2. za różnych	843.184,82	
b) żyra: za cukrownie	7.239.560,—	68.203.095,82
Inkaso:		7.600.136,85
		287.725.875,38

STAN BIERNY

		zł. gr.
Kapitały własne:		
a) zakładowy	9.000.000,—	
b) zapasowy	2.580.000,—	
c) rezerwa specjalna	2.070.000,—	
d) wpłata na nową emisję	1.600.000,—	15.250.000.—
Wkłady:		
a) terminowe:		
1. cukrowni	379.327,97	
2. różnych	10.692.598,04	
b) a vista:		
1. cukrowni	5.723,68	
2. różnych	4.946.591,51	16.024.241,20
Rachunki bieżące:		
a) cukrowni	21.183.174,10	
b) różnych	3.746.783,30	24.929.957,40
Zobowiązania inkasowe:		998,20
Redyskonto weksli:		
a) w kraju:		
1. Kredyt normalny w B-ku Polskim i B-ku Gosp. Kr.	3.071.017,49	
2. kredyt plantatorski w Banku Polskim	14.482.500,—	
3. redyskonto u różnych	6.989.072,86	
b) zagranicą	6.236.994,11	30.779.584,46
Banki Loro:		
a) krajowe	270.389,05	
b) zagraniczne	68.268,90	338.657,95
Banki Nostro:		
a) krajowe	2.189.213,—	
b) zagraniczne	96.621.981,03	98.811.194,03
Zastaw walorów:		217.922,—
Przekazy na bank:		79.587,74
Fundusz emerytalny i fundusze wieczyste:		28.113,75
Sumy przechodnie:		4.086.250,44
Dywidenda niepodniesiona:		29.833,41
Odbiorcy:		
a) krajowi odbiorcy cukru	1.690.473,13	
b) zagraniczni odbiorcy cukru	795.294,69	
c) odbiorcy różnych towarów:		
1. cukrownie	2.272.386,50	
2. różni	15.700,01	4.773.854,33
Dostawcy:		
a) cukrownie za dostarczony cukier	14.958.897,98	
b) dostawcy różnych towarów	71.880,55	15.030.778,53
Zysk:		
a) z lat ubiegłych	21.595,69	
b) za rok 1929	1.520.073,58	1.541.669,27
Suma bilansowa:		211.922.642,71
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj:		
a) w listach gwarancyjnych	60.693.535,82	
b) w żyrach	7.239.560,—	68.203.095,82
Różni za inkaso:		7.600.136,85
		287.725.875,38

Rachunek Strat i Zysków na d. 31 grudnia 1929 r.

STRATY

		zł. gr.
Procenty wypłacone		5.560.075,25
Prowizje wypłacone		352.851,14
Koszty handlowe:		
a) wydatki osobowe	4.504.176,79	
b) świadczenia socjalne	184.131,69	
c) wydatki rzeczowe	1.031.042,94	5.719.351,42
Podatki		2.962.958,52
Amortyzacja:		
a) nieruchomości	12.000,—	
b) ruchomości	3.529,80	15.529,80
Odpisy na dłużnikach		77.097,88
Różnice kursowe: strata na papierach wartościowych i udziałach		37.593,67
Czysty zysk		1.541.669,27
Razem		16.267.126,95

ZYSKI

		zł. gr.
Pozostałość zysków z lat ubiegłych		21.595,69
Procenty pobrane		9.703.031,08
Prowizje pobrane:		
a) z operacyj bankowych	1.226.901,86	
b) z tytułu komisowej sprzedaży:		
1. cukru	4.296.086,80	
2. różnych towarów	701.193,32	6.224.181,98
Różnice kursowe na rachunkach walutowych		197.448,77
Dochody z nieruchomości		34.627,36
Zwrot sum dawniej spisanych		52.631,34
Waloryzacja pożyczek hipotecznych		33.610,73
Razem		16.267.126,95

Naczelny redaktor i wydawca: TADEUSZ KURASIEWICZ. REDAKCJA I ADMIISTRACJA **WARSZAWA, ul. Szopena 10—9**

Sp. Akc. Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska", Warszawa, Szpitalna 12.